

**СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ
ВІДНОСИНИ**

**ПІДСУМКИ РОБОТИ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
Д 35.051.21
у 2011-2013 РОКАХ**

Звіт голови Спеціалізованої вченої ради Д 35.051.21
д-ра екон. наук, проф. Грабинського І.М.

УДК 339.1/.9
С24

До друку рекомендувала Спеціалізована вчена рада Д 35.051.21.
Протокол №21 від 26 лютого 2013 р.

Усі персональні дані про здобувачів наукових ступенів, наукових консультантів, керівників та опонентів подано за інформацією оприлюдненою в авторефератах дисертацій.

Усі персональні дані про членів спеціалізованої ради подано за оприлюдненим ВАК України наказом № 210 від 2 березня 2011 р. «Про створення спеціалізованої вченої ради Д 35.051.21».

Світове господарство і міжнародні економічні відносини: Підсумки роботи Спеціалізованої вченої ради Д 35.051.21 у 2011-2013 роках:
Звіт голови Спеціалізованої вченої ради Д 35.051.21 д-ра екон. наук, проф. Грабинського І.М. / ЛНУ ім. Івана Франка. – Львів, 2014. – 40 с.

© Ігор Грабинський, 2014.
© ЛНУ ім. Івана Франка, 2014.

ЗМІСТ

1. Склад спеціалізованої вченої ради	4
2. Офіційні опоненти дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді	5
3. Наукові консультанти захищених докторських дисертацій	7
4. Наукові керівники захищених кандидатських дисертацій	8
5. Захисти докторських дисертацій	8
6. Захисти кандидатських дисертацій	10
7. Summaries of dissertations for the degree of Doctor of Science (Economics)	20
8. Summaries of dissertations for the degree of Candidate of Science (Economic) / PhD	23

На підставі постанови президії Вищої атестаційної комісії України № 25-06/2 від 23 лютого 2011 р. головою ВАК України В.Ф.Мачуліним був підписаний наказ ВАК України № 210 від 2 березня 2011 р. «Про створення спеціалізованої вченої ради Д 35.051.21» у Львівському національному університеті імені Івана Франка з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – «світове господарство і міжнародні економічні відносини», призначено голову, заступника голови та секретаря ради, затверджено персональний склад ради. Термін повноважень спеціалізованої вченої ради – два роки.

За час роботи ради було захищено дві дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук та 14 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. За скеруванням ВАК на додатковий розгляд дисертації та атестаційної справи було розглянуто кандидатську дисертацію О.А.Гащицького, захищену у спеціалізованій раді КНЕУ.

1. СКЛАД СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

Голова спеціалізованої вченої ради – ГРАБИНСЬКИЙ Ігор Михайлович, доктор економічних наук, професор, академік АН ВШ України, заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин.

Заступник голови спеціалізованої вченої ради – ТУНИЦЯ Тарас Юрійович, доктор економічних наук, доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка, професор кафедри міжнародного економічного аналізу та фінансів.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради – ПРИСЯЖНЮК Юрій Іванович, кандидат економічних наук, Львівський національний університет імені Івана Франка, доцент кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби.

Персональний склад спеціалізованої вченої ради:

БОРЩЕВСЬКИЙ Віктор Валентинович, доктор економічних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу проблем ринкової інфраструктури Інституту регіональних досліджень НАН України;

КУЛЬЧИЦЬКИЙ Богдан Володимирович, доктор економічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, професор кафедри економічної теорії і маркетингу;

ЛОЗИНСЬКИЙ Роман Мар'янович, доктор географічних наук, доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка, завідувач кафедри географії України;

МАЙОВЕЦЬ Євген Йосипович, доктор економічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, завідувач кафедри економічної теорії і маркетингу. Виведений зі складу спеціалізованої ради наказом голови ВАК України В.Ф.Мачуліна № 564 від 15 червня 2011 р.;

МИХАСЮК Іван Романович, доктор економічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, завідувач кафедри економіки підприємства;

ПИСАРЕНКО Світлана Марківна, доктор географічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, професор кафедри міжнародних економічних відносин;

ПАНЧИШИН Степан михайлович, доктор економічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, завідувач кафедри аналітичної економії та міжнародної економіки;

ФЛЕЙЧУК Марія Ігорівна, доктор економічних наук, доцент, Львівська комерційна академія, професор кафедри міжнародних економічних відносин;

ЯРЕМКО Лариса Адольфівна, доктор економічних наук, професор, Львівська комерційна академія, професор кафедри міжнародних економічних відносин.

2. ОФІЦІЙНІ ОПОНЕНТИ ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ

АНДРІЙЧУК Віктор Григорович, доктор економічних наук, професор, Український державний університет фінансів та міжнародної торгівлі, завідувач кафедри світового господарства і міжнародної економічної інтеграції.

АНТОНЮК Лариса Леонтіївна, доктор економічних наук, професор, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, директор Інституту вищої освіти.

БОРЩЕВСЬКИЙ Віктор Валентинович, доктор економічних наук, доцент, Інститут регіональних досліджень НАН України, провідний науковий співробітник відділу проблем ринкової інфраструктури.

ВДОВІЧЕН Анатолій Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, доцент кафедри «Міжнародна економіка».

ВЕКЛИЧ Оксана Опанасівна, доктор економічних наук, професор, Державна установа „Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України”, головний науковий співробітник відділу економічних проблем екологічної політики та сталого розвитку.

ГАЙДУЦЬКИЙ Андрій Павлович, доктор економічних наук, АТ “Укрексімбанк”, заступник начальника Управління організації та супроводження роздрібного бізнесу.

ГОНЧАРЕНКО Наталія Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, доцент кафедри міжнародних економічних відносин.

ДУБ Андрій Романович, кандидат економічних наук, доцент, Львівська державна фінансова академія, доцент кафедри міжнародної економіки та теорії фінансів.

ДУГІНЕЦЬ Ганна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, доцент кафедри міжнародної економіки.

ЗАДУВАЙЛО Людмила Миколаївна, кандидат економічних наук, Черкаський державний технологічний університет, старший викладач кафедри міжнародної економіки.

ЛАПШИНА Ірина Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, Львівська комерційна академія, доцент кафедри міжнародних економічних відносин.

МАКОГОН Юрій Володимирович, доктор економічних наук, професор, Донецький національний університет, завідувач кафедри «Міжнародна економіка».

МАКСИМЕЦЬ Олена Віталіївна, кандидат економічних наук, доцент, Національний лісотехнічний університет України, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

МЕДВЕДКІН Тарас Сергійович, кандидат економічних наук, доцент, Донецький національний університет, доцент кафедри «Міжнародної економіки».

МЕШКО Наталія Петрівна, доктор економічних наук, доцент, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, завідувач кафедри менеджменту та туризму.

МИХАСЮК Іван Романович, доктор економічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, завідувач кафедри економіки підприємства.

МОКІЙ Анатолій Іванович, доктор економічних наук, професор, Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій», проректор з міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку.

ПАВЛІХА Наталія Володимирівна, доктор економічних наук, професор, Волинський національний університет імені Лесі Українки, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин.

ПУЗАНОВ Ігор Іванович, доктор економічних наук, професор, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор кафедри міжнародних фінансів.

САВЕЛЬЄВ Євген Васильович, доктор економічних наук, професор, Тернопільський національний економічний університет, завідувач кафедри міжнародної економіки.

СІДЕНКО Світлана Володимирівна, доктор економічних наук, професор, Інститут міжнародних відносин Національного авіаційного університету, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу.

СКОРОХОД Ірина Святославівна, кандидат економічних наук, доцент (Волинський національний університет імені Лесі Українки, доцент кафедри міжнародних економічних відносин).

ФІЛІПЕНКО Антон Сергійович, доктор економічних наук, професор, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин.

ФОМІЧОВА Наталя Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, Донецький національний університет, доцент кафедри «Міжнародна економіка».

ЯКУБОВСЬКИЙ Сергій Олексійович, доктор економічних наук, професор, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин.

3. НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ ЗАХИЩЕНИХ ДОКТОРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ:

ПАХОМОВ Юрій Миколайович, доктор економічних наук, професор, академік Національної академії наук України, директор Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України, завідувач відділу глобальних систем сучасної цивілізації.

ФІЛІПЕНКО Антон Сергійович, доктор економічних наук, професор, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин.

4. НАУКОВІ КЕРІВНИКИ ЗАХИЩЕНИХ КАНДИДАТСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ:

ГРАБИНСЬКИЙ Ігор Михайлович, доктор економічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин.

ЛАПЧУК Богдан Юрійович, кандидат економічних наук, доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка, доцент кафедри міжнародного економічного аналізу і фінансів.

ПИСАРЕНКО Світлана Марківна, доктор географічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра міжнародних економічних відносин.

ПРИТУЛА Ярослав Ярославович, кандидат фізико-математичних наук, доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка, доцент кафедри міжнародного економічного аналізу та фінансів.

ТУНИЦЯ Тарас Юрійович, доктор економічних наук, доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка, доцент кафедри міжнародного економічного аналізу і фінансів.

ФЛЕЙЧУК Марія Ігорівна, доктор економічних наук, доцент, Львівська комерційна академія, професор кафедри міжнародних економічних відносин.

ШЕВЧУК Віктор Олексійович, доктор економічних наук, професор, Львівська комерційна академія, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин.

ШКОЛА Ігор Миколайович, доктор економічних наук, професор, Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, заступник директора з наукової, науково-методичної роботи та міжнародних зв'язків, завідувач кафедри міжнародної економіки.

ЯХНО Тетяна Петрівна, кандидат економічних наук, доцент, Львівська комерційна академія, доцент кафедри міжнародних економічних відносин.

5. ЗАХИСТИ ДОКТОРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

1) 22 січня 2013 р.

Грущинська Н.М. Міжнародна спеціалізація економіки України в умовах глобальних технологічних трансформацій: Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини / Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України. – Київ, 2012. – 513 с.

Науковий консультант – д-р екон. наук, проф., акад. НАН України **Пахомов Ю.М.** (Ін-т світ. екон. і міжнар. відн. НАН України).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Філіпенко А.С.** (Ін-т міжнар. відн. КНУ ім. Тараса Шевченка); д-р екон. наук, проф. **Мокій А.І.** (ПВНЗ «Запоріж. ін-т екон. і інформ. технол.»); д-р екон. наук, доц. **Борщевський В.В.** (ІРД НАН України).

Дисертацію присвячено дослідженню питань міжнародної спеціалізації національної економіки України, методологічним розробкам оцінки наявного економічного потенціалу та ефективності його використання. В роботі проведені розрахунки експортного потенціалу як шляху реалізації економічного, здійснені розрахунки інтегральних показників конкурентоспроможності економіки України та головних торговельних партнерів (по провідним галузям економіки). Запропоновано модель експортно-інноваційного розвитку національної економіки з урахуванням необхідності зміни технологічних укладів та впливу зовнішніх стрімких процесів глобалізації, інформатизації.

Ключові слова: економічний потенціал, міжнародна спеціалізація, конкурентоспроможність, технологічний уклад, постіндустріальна цивілізація, національна економіка, селективна модель.

2) 26 лютого 2013 р.

Присяжнюк Ю.І. Міжрегіональна структурна взаємодія економіки України з національними господарськими системами країн Центрально-Східної Європи: Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини / Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2012. – 471 с.

Науковий консультант – д-р екон. наук, проф. **Філіпенко А.С.** (Ін-т міжнар. відн. КНУ ім. Тараса Шевченка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Макогон Ю.В.** (Донецьк. нац. ун-т); д-р екон. наук, проф. **Андрійчук В.Г.** (Укр. держ. ун-т фін. та міжнар. торг.); д-р екон. наук, доц. **Борщевський В.В.** (ІРД НАН України).

Дисертацію присвячено дослідженню питань міжрегіональної структурної взаємодії економіки України з національними господарськими системами країн Центрально-Східної Європи. В роботі розкрито теоретико-методологічні засади дослідження сучасних господарських систем в умовах їх глобалізації. Простежено еволюцію поглядів на господарські системи у зарубіжній та українській економічній думці, висвітлено міжрегіональні зв'язки України в умовах глобалізації, структурну взаємодію національних господарських систем країн Центрально-Східної Європи, стратегію підвищення конкурентоспроможності національної економіки, і місце України у глобальних вимірах стійкого розвитку, сучасні тенденції інноваційного і науково-технічного розвитку, особливості міграційних процесів у сучасній ЦСЄ,

інвестиційну діяльність, проблеми євроінтеграції України, міжрегіональне економічне співробітництво.

Ключові слова: господарські системи, національна економіка, структурна політика, міжрегіональне співробітництво, міжрегіональна інноваційна взаємодія, інвестиції, міграційна політика.

6. ЗАХИСТИ КАНДИДАТСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

1) 21 червня 2011 р.

Пінчук І.В. Еколого-економічна ефективність зовнішньої торгівлі України в умовах глобалізації світової економіки: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини / Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2011. – 201 с.

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **ГРАБИНСЬКИЙ І.М.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, зав. каф. міжнар. екон. відн.).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **МАКОГОН Ю.В.** (Донецьк. нац. ун-т); канд. екон. наук, доц. **МАКСИМЕЦЬ О.В.** (Нац. лісотех. ун-т України).

У дисертації висвітлено теоретичні основи формування еколого-економічної ефективності зовнішньої торгівлі. Особлива увага приділена виявленню еколого-економічних переваг України у зовнішній торгівлі товарами. Виокремлено та обґрунтовано чинники, від яких безпосередньо залежить еколого-економічна ефективність зовнішньої торгівлі. Здійснено аналіз еколого-економічних проблем України; побудовано модель, яка аналізує взаємозв'язок між забрудненням та виробництвом експорту продукції, що полягає у максимізації функції корисності. Систематизовано торговельні інструменти, дозволені в рамках СОТ для регулювання експорту продукції, виробництво якої чинить шкідливий вплив на навколишнє середовище.

Ключові слова: зовнішня торгівля, еколого-економічна ефективність, еколого-економічна перевага, регулювання зовнішньої торгівлі, торговельні інструменти.

2) 27 вересня 2011 р.

Федунь Ю.Б. Політика сталого еколого-економічного розвитку України в умовах інтеграції до ЄС: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини / Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2011. – 216 с.

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Грабинський І.М.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Павліха Н.В.** (Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки), канд. екон. наук, доц. **Максимець О.В.** (Нац. лісотех. ун-т України).

У дисертації висвітлено теоретичні засади становлення концепції сталого еколого-економічного розвитку та проаналізовано показники його оцінки. На основі аналізу виявлено особливості реалізації політики сталого еколого-економічного розвитку у країнах – членах Європейського Союзу.

У дослідженні, з використанням аналізу ієрархій, визначено пріоритети та переваги шляхів сталого розвитку України, що дало змогу виявити чинники, які стримують сталий еколого-економічний розвиток, і на підставі цього проаналізувати пріоритети та науково обґрунтувати засади політики сталого еколого-економічного розвитку України. Методом моделювання визначено, що найбільш перспективним шляхом забезпечення сталості еколого-економічного розвитку України є (1) шлях інтеграції до ЄС, за ним йде (2) шлях розвитку через власні сили і далі – (3) шлях зближення з Російською Федерацією.

У роботі визначено теоретико-методологічні засади формування та інституційні механізми реалізації політики сталого еколого-економічного розвитку України за найбільш ефективного сценарію – інтеграції до ЄС.

Ключові слова: еколого-економічний розвиток, Європейський Союз, євроінтеграція, еколого-економічні проблеми, політика сталого розвитку, показники сталого розвитку, індикатори сталого розвитку.

3) 18 жовтня 2011 р.

Макогін З.Я. Розвиток українсько-китайських економічних відносин з позиції стратегічного партнерства: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівська комерційна академія, Львів, 2011. – 301 с.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Яхно Т.П.** (Львів. комерц. акад.).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, доц. **Мешко Н.П.** (Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеса Гончара); канд. екон. наук, доц. **Фомічова Н.В.** (Донецьк. нац. ун-т).

Дисертаційна робота присвячена дослідженню теоретичних і практичних аспектів розвитку відносин стратегічного партнерства між Україною та Китаєм під впливом глобалізаційних процесів. На основі аналізу критеріальних підходів до визначення рівня стратегічного партнерства виявлено місце Китайської Народної Республіки у зовнішній політиці України. Окреслено основні тенденції та проблеми торговельно-економічної та інвестиційної співпраці обох країн, виявлено вітчизняні товари, найбільш конкурентоспроможні на китайському ринку.

На основі регресійного аналізу сформульовано висновок про можливість збільшення виробничих потужностей в Україні у разі

легального надходження на вітчизняний ринок товарів із Китаю, що пояснюється дешевизною продукції, яку згодом використовують вітчизняні підприємства у виробничому процесі. Водночас доведено, що “тіньовий” китайський імпорт є чинником “пригнічення” національного товаровиробника текстильної галузі. Подано рекомендації щодо удосконалення двосторонніх відносин і механізмів залучення китайського капіталу, здійснено прогнозу оцінку структури та обсягів торгівлі між Україною та Китаєм.

Ключові слова: стратегічне партнерство, експорт, імпорт, зовнішньоторговельний оборот, двосторонні відносини, індекс комплементарності, нелегальний китайський імпорт.

4) 21 лютого 2012 р.

Марковська Г.В. Інституційні механізми регулювання міжнародної трудової міграції в країнах-членах ЄС: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2012. – 329 с.

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Грабинський І.М.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: доктор економічних наук **Гайдуцький А.П.** (АТ “Укрексімбанк”); канд. екон. наук, доц. **Лапшина І.А.** (Львів. комерц. акад.).

У дисертації висвітлено теоретичні основи формування та реалізації інституційних механізмів регулювання міжнародної трудової міграції. Особлива увага приділена особливостям міграційних процесів в країнах-членах ЄС. Розроблено цілісний комплекс моделей оцінювання міграційного клімату в країнах-членах ЄС, визначено ступінь міграційної привабливості країн-членів ЄС. Спрогнозовано міграційний приріст населення в країнах-членах з урахуванням впливу соціально-економічних факторів. Систематизовано основні інструменти регулювання міграційних процесів як в рамках національних міграційних політик, так в рамках спільної міграційної політики ЄС. Визначено пріоритетні напрями у здійсненні міграційної політики для забезпечення ефективного розвитку країни.

Ключові слова: міжнародна трудова міграція, міграційна політика, інституційні механізми регулювання, міграційний клімат, індекс міграційної привабливості.

5) 17 квітня 2012 р.

Гнатишин М.А. Еколого-економічні наслідки лібералізації світової торгівлі для країн, що розвиваються: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове

господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2012. – 208 с.

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Грабинський І.М.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Веклич О.О.** (Ін-т екон. природокористув. та сталого розвитку НАН України); канд. екон. наук, доц. **Максимець О.В.** (Нац. лісотех. ун-т України).

У дисертації висвітлено основні причинно-наслідкові еколого-економічні зв'язки між торгівлею та довкіллям, розглянуто питання збереження сталості еколого-економічних систем в умовах лібералізації світової торгівлі. На основі регресійного аналізу моделі впливу лібералізації торгівлі на шкідливі викиди зроблено висновки про перспективи екологічно безпечної лібералізації міжнародної торгівлі у країнах, що розвиваються.

Систематизовано шляхи впливу лібералізації світової торгівлі на довкілля, розглянуто відмінності її впливу на довкілля країн, що розвиваються, порівняно з розвинутими країнами. Визначено перспективи та способи гармонізації сфер торгівлі й екології.

Проаналізовано структуру зовнішньої торгівлі України з еколого-економічного погляду. Розглянуто інституційні інструменти, які могли б сприяти досягненню екологічно безпечної структури зовнішньої торгівлі України.

Ключові слова: лібералізація світової торгівлі, міжнародна торгівля, зовнішня торгівля, еколого-економічна система, еколого-економічні наслідки, екологічно безпечна торгівля, країни, що розвиваються.

б) 5 червня 2012 р.

Ходико Д.І. Міжнародна торгівля правами на викиди парникових газів: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2012. – 251 с.

Науковий керівник – д-р екон. наук, доц. **Туниця Т.Ю.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Мокій А.І.** (Запорізьк. ін-т екон. та інформ. технологій); кандидат економічних наук, доцент **Скориход І.С.** (Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки).

Проаналізовано сучасний стан та динаміку процесу формування глобального ринку прав на викиди парникових газів у контексті міжнародної політики стійкого розвитку. Права на викиди парникових газів розглянуті, з одного боку, як інституційно обумовлений виробничий фактор національної економіки, та, з другого боку, як нематеріальний актив, що характеризується корисністю для економічних суб'єктів. Запропоновано теоретико-методичний підхід до аналізу міжнародної

торгівлі правами на викиди парникових газів, що враховує взаємовплив політичних та технологічних чинників формування попиту та пропозиції прав на викиди у якісному та кількісному вимірі.

Розроблено рекомендації щодо адаптації галузей промисловості України до кліматичної політики провідних торговельних партнерів для підтримання та посилення конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Запропоновано використання показників продуктивності енергетичного фактору виробництва для моделювання короткострокового міжгалузевого розподілу прав на викиди діоксиду вуглецю. Наведено висновки та рекомендації щодо доцільності та контексту впровадження національних економічних інструментів контролю за викидами.

Ключові слова: глобальна зміна клімату, інституційна теорія, Киотський протокол, конкурентоспроможність економіки, попит та пропозиція, права на викиди, продуктивність факторів, стійкий розвиток, Схема торгівлі квотами на викиди ЄС, торгівля викидами.

7) 5 червня 2012 р.

Крутилко О.І. Пряме іноземне інвестування в економіку країн Центрально-Східної Європи в умовах євроінтеграції: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2012. – 207 с.

Науковий керівник – д-р географ. наук, проф. **Писаренко С.М.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Макогон Ю.В.** (Донецьк. нац. ун-т); канд. екон. наук, доц. **Вдовічен А.А.** (Чернівецьк. торг.-екон. ін.-т КНТЕУ).

У дисертації розкрито методологічні основи та теоретичні засади прямого іноземного інвестування, а також досліджено взаємозалежність та взаємовплив глобалізації, інтеграції та лібералізації на пряме іноземне інвестування як у світовій економічній системі, так і в контексті окремих країн та регіонів. Об'єктом дослідження є пряме іноземне інвестування в умовах європейської інтеграції. Предметом дисертаційної роботи є організаційно-економічний механізм залучення прямих іноземних інвестицій до країн ЦСЄ в контексті глобалізації та євроінтеграції.

У роботі узагальнено та критично осмислено вплив глобалізації та економічної інтеграції на пряме іноземне інвестування; визначено місце країн ЦСЄ на міжнародному ринку капіталу до і після вступу до ЄС; розкрито зміст і структуру надходження прямих іноземних інвестицій до країн ЦСЄ; визначено систему чинників, що впливали на інвестиційну привабливість країн ЦСЄ до та після їх вступу до ЄС; сформульовано основні етапи їх прямого іноземного інвестування; обґрунтовано вплив прямих іноземних інвестицій на трансформацію економік країн ЦСЄ-7 в

умовах євроінтеграції; визначено глибину інтеграції країн ЦСЄ та ЄС-15 у сфері прямого іноземного інвестування; сформульовано та розв'язано низку економетричних (кореляційно-регресійних) моделей визначення впливу факторів економічної трансформації на ефективність залучення прямих іноземних інвестицій. Особлива увага приділена визначенню на основі досвіду країн ЦСЄ пріоритетів та організаційно-економічних механізмів залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Ключові слова: прями іноземні інвестиції; інвестиційний клімат; механізми залучення прямих іноземних інвестицій; інвестиційні зв'язки у системі ЄС.

8) 25 вересня 2012 р.

Женчак О.В. Формування пенсійних фондів у країнах Центрально-Східної Європи: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2012. – 254 с.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Лапчук Б.Ю.**, (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Сіденко С.В.** (Ін-т міжнар. відн. Нац. авіаційн. ун-ту); канд. екон. наук, доц. **Дуб А.Р.** (Львів. держ. фін. акад.).

У дисертації проаналізовано формування пенсійних фондів у країнах Центрально-Східної Європи (ЦСЄ). Систематизовано методологічні підходи до формування пенсійних фондів у країнах ЦСЄ, узагальнено теоретичні концепції створення систем пенсійного забезпечення, їх розвиток, а також змодельовано класифікацію пенсійних систем за різними критеріями, окреслено сучасні тенденції розвитку пенсійних систем у Європі. Визначено характер впливу демографічних та економічних факторів на формування пенсійних фондів у країнах ЦСЄ. Обґрунтовано принципи організаційно-економічного механізму взаємодії фінансових систем державних і недержавних пенсійних фондів. З використанням методів математично-статистичного аналізу визначено вплив пенсійних систем на основні макроекономічні показники у країнах ЦСЄ. Обґрунтовано напрями адаптації досвіду країн ЦСЄ у сфері формування пенсійних фондів, розроблено пропозиції стосовно вибору оптимальної моделі пенсійного забезпечення в Україні за умов інтеграції до ЄС.

Ключові слова: пенсійний фонд, пенсійна система, пенсійна реформа, недержавне пенсійне забезпечення, країни Центрально-Східної Європи.

9) 30 жовтня 2012 р.

П'ятковська О.Р. Механізми регулювання міжнародної трудової міграції в Україні: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівська комерційна академія, Львів, 2012. – 309 с.

Науковий керівник – д-р екон. наук, доц. **Флейчук М.І.** (Львів. комерц. акад.).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Мокій А.І.** (Запоріж. ін.-т екон. та інформ. технол.); канд. екон. наук, доц. **Дугінець Г.В.** (Придніпров. держ. акад. будівн. та архітект.).

Досліджено способи удосконалення механізмів регулювання міжнародної трудової міграції в Україні з урахуванням довгосторожких перспектив та забезпечення умов для розвитку трудового потенціалу.

Сформовано авторський підхід до розуміння сутності поняття «регулювання міжнародної трудової міграції» та класифікації видів міжнародної трудової міграції. Здійснено аналіз міграційних тенденцій, передумов та економічних наслідків міграції для України, оцінено ефективність використання української діаспорної мережі для соціально-економічного розвитку України. Проведено кількісне соціологічне дослідження потенційної міграції у Львові та пілотне дослідження трудової рееміграції, результати яких враховано при розробці рекомендацій. Розроблені пропозиції щодо удосконалення нормативно-правових та соціально-економічних механізмів регулювання міжнародної трудової міграції, а також ефективного використання української діаспорної мережі для соціально-економічного розвитку України.

Ключові слова: міжнародна трудова міграція, механізми регулювання, потенційна міграція, рееміграція, економічний ефект, діаспорна мережа, світовий ринок праці.

10) 30 жовтня 2012 р.

Чех М.М. Внутрішній ринок України в умовах глобалізації світового господарства: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівська комерційна академія, Львів, 2012. – 241 с.

Науковий керівник: д-р екон. наук, проф. **Шевчук В.О.** (Львів. комерц. акад.).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Антонюк Л.Л.** (Київ. нац. економ. ун-т ім. Вадима Гетьмана); д-р екон. наук, проф. **Михасюк І.Р.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Дисертаційна робота присвячена дослідженню теоретичних і практичних аспектів та структурно-функціональних факторів розвитку внутрішнього ринку України. Розглянуто вплив політики стимулювання платоспроможного попиту на рівновагу платіжного балансу у розрізі відмінних підходів до вирівнювання платіжного балансу та теоретичних моделей. Здійснено теоретичну інтерпретацію впливу окремих

інструментів стимулювання попиту та отримано розв'язок розширеної моделі. На підставі розробленої статистичної структурної моделі проведено емпіричний аналіз політики розширення внутрішнього ринку за встановленими напрямками. Продемонстровано відмінний вплив виробництва у секторах внутрішньої та зовнішньої торгівлі на рівновагу платіжного балансу та інвестиційну і споживчу компоненти внутрішнього попиту, а також відсутність взаємної причинності між секторами. Доведено доцільність стимулювання платоспроможного попиту в країні на основі зміцнення грошової одиниці, поліпшення сальдо бюджету та зростання заробітної плати, що підтримуватиме рівновагу доходу та платіжного балансу та не створюватиме інфляційних імпульсів. Обґрунтовано пропозиції щодо реалізації поетапної стратегії імпортозаміщення в країні, з врахуванням галузевої структури, як подальшого напрямку розвитку внутрішнього ринку.

Ключові слова: внутрішній ринок, платоспроможний попит, споживання, інвестиції, платіжний баланс, імпортозаміщення, рівновага доходу, зміцнення грошової одиниці, фискальна дисципліна.

11) 18 грудня 2012 р.

Тустанівський Б.О. Зовнішньоторговельні відносини між Європейським Союзом та США: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2012. – 254 с.

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Грабинський І.М.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Пузанов І.І.** (Ін-т міжнар. відн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка); **Гончаренко Н.І.** (Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна).

У дисертації досліджено теоретико-методичні засади зовнішньоторговельних відносин між США та ЄС, з'ясовано їх суть та особливості з позиції розвитку економічних теорій і взаємозв'язку з геополітичними та цивілізаційними аспектами.

Проведено структурно-динамічний аналіз показників торгівлі між США та ЄС, визначено основні умови її здійснення та регулювання, в тому числі за допомогою фіскальних та фінансових інструментів. Сформовано висновки щодо погіршення конкурентних і макроекономічних позицій США та ЄС на світовому ринку.

Обґрунтовано доцільність поглиблення трансатлантичної інтеграції та її вплив на світову систему торгівлі, виявлено потенційні ефекти, що формуватимуться за умови посилення лібералізації тарифного і нетарифного регулювання, наголошено на існуванні синергетичного ефекту, що впливає із зовнішньоторговельних відносин і має властивості економічного мультиплікатора.

Ключові слова: зовнішня торгівля, зовнішньоторговельні відносини, внутрішньогалузева зовнішня торгівля, порівняльні конкурентні переваги, абсолютні конкурентні переваги, відкритість економіки, фіскальна політика, трансатлантична економіка, зона вільної торгівлі, синергетичний ефект.

12) 18 грудня 2012 р.

Марковський І.О. Вплив інтеграції на формування спільної інноваційної стратегії країн - членів ЄС: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2012. – 242 с.

Науковий керівник: д-р географ. наук, проф. **Писаренко С.М.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Мешко Н.П.** (Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеса Гончара); канд. екон. наук, доц. **Медведкін Т.С.** (Донецьк. нац. ун-т).

Дисертація присвячена дослідженню особливостей взаємозалежності між процесом євроінтеграції та спільною інноваційною стратегією країн – членів ЄС на основі узагальнення теоретичних, методичних та практичних основ формування та реалізації спільної інноваційної стратегії ЄС, оцінки організаційно-фінансового механізму забезпечення інноваційного розвитку національних економік країн-членів. У роботі узагальнено та критично осмислено особливості інноваційного розвитку країн – членів ЄС до вступу в ЄС та після набуття членства, визначено взаємозалежність інноваційної діяльності та інтеграційного процесу країн – членів ЄС, їх сукупний вплив на зростання продуктивності національних економік. Автор здійснив комплексну оцінку основних чинників формування інноваційного співробітництва України з країнами – членами ЄС в умовах євроінтеграційних процесів, що дало змогу обґрунтовано визначити пріоритетні напрями розвитку міжнародної інноваційної діяльності України на основі формування відповідної інноваційної стратегії та сукупних переваг України в окремих структурних напрямках розвитку інноваційної сфери.

Ключові слова: спільна інноваційна стратегія, інноваційна політика, європейська інтеграція, інноваційний розвиток національних економік, інноваційна діяльність, організаційно-фінансовий механізм.

13) 22 січня 2013 р.

Простебі Л. І. Циклічність світогосподарського розвитку в умовах фінансової глобалізації: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2012. – 181 с.

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Школа І.М.** (Чернівецьк. торг.-екон. ін-т КНТЕУ).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Савельєв Є.В.** (Тернопіл. нац. екон. ун-т); канд. екон. наук, доц. **Дугінець Г.В.** (Придніпров. держ. акад. будівн. та арх.).

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичних і практичних аспектів виникнення економічних циклів, аналізу впливу фінансової глобалізації на міжнародне поширення економічних коливань, розробці підходів до формування антициклічної політики на національному рівні.

У роботі розглядається еволюція теорій виникнення економічних циклів, надається характеристика підходів до управління економічними циклами на національному і міжнародному рівнях.

Досліджено особливості сучасного розвитку міжнародних фінансових ринків та фінансові механізми глобального поширення економічних криз. Вперше розроблено модель глобального поширення економічних коливань через світову фінансову систему.

Проаналізовано особливості зовнішньоторговельних та фінансових взаємовідносин України та визначено основні чинники утворення кризи 2008 р. Сформульовано зміст фінансово-економічних та організаційно-регулятивних заходів, що входять до складу національної антициклічної політики України.

Ключові слова: економічні цикли, фінансова глобалізація, міжнародний рух капіталу, фінансові кризи, антициклічна політика.

14) 26 лютого 2013 р.

Волянська М. І. Інституційні механізми регулювання банківських криз у країнах Центрально-Східної Європи: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2012. – 213 с.

Науковий керівник – канд. фіз.-мат. наук, доц. **Припула Я.Я.** (Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка).

Офіційні опоненти: д-р екон. наук, проф. **Якубовський С.О.** (Одеськ. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова); канд. екон. наук **Задувайло Л.М.** (Черкас. держ. технолог. ун-т).

У дисертації проаналізовано інституційні механізми регулювання банківських криз у країнах Центрально-Східної Європи (ЦСЄ). Систематизовано методологічні підходи до понять банківська криза та інституційні механізми, класифіковано банківські кризи за різними критеріями, окреслено головні інституційні механізми регулювання банківських криз, розглянуто банківські кризи країн ЦСЄ та механізми, які застосовували для їх регулювання. Визначено головні канали поширення банківських криз на сусідні країни. З використанням методів математично-статистичного аналізу обчислено індекс ефективності політики регулювання банківських криз і простежено взаємозв'язок між використанням державних фінансових ресурсів та ефективністю регулювання банківських криз в ЦСЄ. Досліджено вплив незалежності центральних банків на ефективність регулювання банківських криз у країнах ЦСЄ. Розроблено рекомендації щодо регулювання та забезпечення стабільності банківської системи України.

Ключові слова: банківська криза, інституційні механізми стимулювання та регулювання банківських криз, канали поширення банківських криз, індекс ефективності регулювання банківських криз, країни Центрально-Східної Європи.

7. SUMMARIES OF DISSERTATIONS FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF SCIENCE (ECONOMICS)

1. Gruschynska, N.M. International specialization of the economy of Ukraine in the conditions of global technological transformations. – 513 p.

Dissertation for the scientific degree of Doctor of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations.– January 22, 2013.

The thesis contains the theoretical generalization and suggests a new solution of an important scientific problem - the formation of the methodological framework and improvement of the theoretical and methodological principles of the research of areas of international

specialization of the national economy with the account of the changing technological structure, which helped create a conceptualized innovative model of export specialization of the economy of Ukraine.

The author performs an analysis of the theories of international trade from the point of view of problems of international specialization of the national economy, defines the interrelation between the technological development and specialization of a country and elaborates the chronology of the development of interrelation of international specialization and cooperation of production which would alter the characteristics of specialization from international inter-branch specialization of production to intra-branch international specialization with the definition of branches of specialization and countries dominating in different time periods. The author suggests her own definition of “internationally specialized branch” as a branch which is technologically equipped, the efficiency of which is the highest among the branches of a given country and “internationally specialized product” as technologically updated product, innovative in content, the introduction of which is accompanied by an economic effect of the branch. Fundamentals of theoretical and methodological calculating of national economy on the basis of indices of economic development, the dynamics of their changes which was named “Structural and temporal definition of the effective use of the available economic potential of a country” has been suggested. On the basis of the elaborated procedure the definition of the coefficient of the efficiency of the use of the available potential of the national economy has been performed, which defined the fundamentals of future research in the sphere of specialization of the Ukrainian economy. The author has made an analysis of peculiarities of international competitive models of the specialization of national economies of the USA, countries of the European Union, South-Eastern Asia and Ukraine. Quantitative tools for the analysis of international specialization of a national economy with the account of global transformation processes have been suggested, which combines the performed comparative analysis of competitive advantages of Ukrainian trade partners made by way of calculating integral indices of competitiveness of leading branches of the Ukrainian economy and main trade partners, econometric analysis of endogenous factors of structural orientation of the model of international specialization of a national economy. The model of export-innovative development of national economy with the account of necessary changes of technological structure and the influence of external rapid processes of globalization, computerization.

The export-innovative model includes three stages of realization in spatial and temporal dimensions with the account of branch-sectoral priorities of a national economy.

Keywords: economic potential, international specialization, competitiveness, technological structure, post-industrial civilization, the national economy, selective model.

2. Prysiazhniuk, Yu. Interregional structural interaction of the economy of Ukraine with national economic systems of the countries of Central and Eastern Europe. – 471 p.

Dissertation for the scientific degree of Doctor of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations.– February 26, 2013.

The dissertation is devoted to the investigation of questions of interregional structural interaction of the economy of Ukraine with national economic systems of the countries of Central and Eastern Europe (CEE). The paper considers theoretical and methodological foundations of the study of modern economic systems in the conditions of their globalization. The author follows the evolution of views on economic systems in foreign and Ukrainian economic thought and considers the existing approaches to the understanding of the content of economic systems. Structural policy has been defined as an important element of economic policy, which consists in conscious creation of economic structures through the use of respective instruments and as the solution by the efforts of people of economic and social problems accompanying structural changes. The Thesis analyses theoretical investigations and world economic practice of international regional economic integration, shows interregional ties of Ukraine in the conditions of globalization. The investigated interregional ties of Ukraine with the countries of Central and Eastern Europe are based on the fact that these countries are situated in the single geo-economic and geo-political area. The most widespread forms of interregional ties in which regions act as full-fledged subjects, are the following: Euroregions; special (free) economic zones (SEZ) and territories of priority development in border regions; international transport corridors.

The thesis analyses structural interaction of national economic systems of the countries of Central and Eastern Europe, the strategy of raising competitiveness of the national economy, and the place of Ukraine in global dimensions of sustainable development, modern tendencies of innovational and scientific-technological progress.

The formation of a competitive model of the economy of the CEE countries which is based on knowledge and up-to-date technologies has been shown. The development of the EU member states for the nearest decade is defined as the strategic aim. As far it is the innovation model of the development of national economies which is defined as the priority task of modern state strategy of the CEE countries, the formation of information society, increase in the number of researchers and the improvement of their quality are a necessary prerequisite for the realization of task. It has been mentioned that the modern state of the economic development of Ukraine is characterized by a very low scientific-technological and innovational introduction and their influence on the economic growth, the existence of numerous obstacles which hamper the raise of innovational Ukrainian economic management and their effective use. Economic systems of the CEE countries have been considered as well as their interaction in overcoming the outcomes of the crisis. In 2009 in the conditions of the deepening of the world crisis the Polish economy was the only one in the

region (and in the European Union) in which a tendency for growth was observed.

The peculiarities of migration processes in modern Central-Eastern Europe have been established. The author analyses the problems of illegal migration, institutional mechanisms of the realization of the migration policy of the CEE countries. The analysis of the factors of raising innovational potential of the CEE countries has been performed. The influence of the EU enlargement on the directions of labour migration on the example of the Republic of Poland has been shown.

It was shown that the cooperation between Ukraine and the EU in the questions of migration which develops in the sphere of justice and home affairs, formally originates from the end of 2000. It was shown problems of Eurointegration of Ukraine, interregional economic cooperation.

Keywords: economic systems, national economy, structural policy, interregional cooperation, interregional innovational cooperation, investments, migration policy.

8. SUMMARIES OF DISSERTATIONS FOR THE DEGREE OF CANDIDATE OF SCIENCE (ECONOMICS) / PhD

1. Pinchuk, I. Ecologic and economic efficiency of the external trade of Ukraine in the conditions of globalization of world economy. – 201 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – June 21, 2011.

The thesis enlightens the essence of the «ecological-economic efficiency»; and the theoretical fundamentals and development of the concept of ecological-economic efficiency of foreign trade.

The use of the concept of ecological-economic efficiency for national economy can eventuate at micro-, macro- and regional levels. The government can set micro- and macroeconomic goals of ecological-economic efficiency corresponding to the targets of sustainable development, and reflect them in the national growth strategy.

Since the concept of ecological-economic efficiency embodies ecological and economic components, then the author implies that the indices of ecological-economic efficiency of foreign trade can be as following: pollution per export output and pollution per import substitution output. In accordance with the purpose of the use, the indices of ecological-economic efficiency of foreign trade perform the next functions: forecasting, informing, regulation, stimulation, management.

Research pays big attention to the revelation of the ecological-economic efficiency in foreign trade of Ukraine. The study shows that during years 2000–2009 the ecological-economic advantage existed only in the external trade of the food and metallurgical industries. But metallurgy is the second of the most polluting industry in Ukrainian economy. It is concluded that the revelation of the ecological-economic advantages in foreign trade enables to shape more efficient trade pattern.

The current ecological-economic situation in Ukraine affirms the necessity of re-distribution income from export due to the fact that the government doesn't give many assets for the environment protection. Particularly the detailed model analyzing influence of national export production on the state of the environment is constructed.

The production problems in Ukrainian economy that lead to inefficient ecological-economic pattern of foreign trade have been highlighted. They are the following: the use of the out of date technologies, application of the ecologically dangerous technologies, and inobservance of the requirements and standards of technological process, accumulation of the production waste, absence of the ecological expertise of industrial enterprises, defiance of the requirements as to necessity of reproduction of natural resources.

It should be noted that till now there has been no ecological-economic strategy of industry development in Ukraine. It determines the irrational ecologically inefficient production pattern as well as trade pattern. Extant economic instruments regulating the producers of export aren't efficient enough to provide with ecological-economic efficiency of foreign trade. It is necessary to restructure the system of ecological taxation and provide new forms of an incentive to environmental protection for producers.

Ukrainian government should take into account the experience of the OECD countries: the measures that have much success are tax on finished articles and preferential taxation for the producers that introduce innovatory environmental technologies or produce ecologically friendly goods. These measures promote the filling budget and improvement of the environmental quality simultaneously.

Ecological excise-duty on the products consumption of which harms environment, import tax on second-hand goods and ecological advertisement contribute to re-structure of foreign trade in goods.

Keywords: foreign trade, ecological-economic efficiency, ecological-economic advantage, regulation of foreign trade, trade instruments.

2. Fedun, Y. A policy of sustainable ecological-economic development of Ukraine under the conditions of integration towards the EU. – 216 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – September 27, 2011.

The dissertation is devoted to the research of theoretical and practical issues of formation of sustainable ecological-economic development conception. The question of forming of indexes and indicators of sustainable development is considered, their influence on ecological-economic development status is determined, the system of indicators is offered in a complex, that covers the sphere of ecology, economy and social policy.

A concept "sustainable development" is specified in the dissertation and it is suggested to consider the sustainable development as development of humanity state on the whole, in which satisfaction of necessities of modern generation is put into practice taking into account the necessities of future generations, and development of association of people on the whole does not violate natural bases of biological sphere of the planet and provides the evolutions of both biosphere and civilization.

Generalization concerning realization of policy of sustainable ecological-economic development in the countries-members of the EU is shown, the stage-by-stage realization of nature protection policy in these countries is ascertained, possibility of pressure decline on an environment under the conditions of the economy growing when conducting the active policy of the state in a nature protection sphere is shown.

Certain features of policy of ecological-economic development in the countries of Central and East Europe, that recently joined the EU are defined.

The analysis of problems of ecological-economic development of Ukraine is done, it is proved that the reduction of fuel consumption and diminishing of greenhouse gases emission, providing the population with drinking-water, utilization of domestic and industrial waste products, forming of mechanism of ecological insurance, education of ecological culture of population on the basis of problem of reformation of capital assets of industrial enterprises require the solution at the legislative level. Definite ways of solution to some problems, like reduction of CO₂ emission are offered.

Some problems of ecological-economic collaboration of Ukraine and countries-members of the EU are defined and tasks of their solution are set up: reform of the state administration bodies system in the sphere of natural resources using and environment protection, creation of a separate department on the Eurointegration relations with the EU in the structure of future higher body of executive power, introduction of principles of permanent improvement of state administration and activity of every subject of ecological relations.

Basic factors restraining the constancy of development such as policy of exploitation of natural resources of Ukraine by the developed states,

insufficiency of innovative technologies, instability of political and economic situation were found out.

Using the T.Saati's method of hierarchies analysis the strategic ways of development of Ukraine are defined. The most effective one is the way of development through integration to the European structures, its weight presents 42,7%, the next is the way of development using own forces (21,9%), id est, having non-bloc status Ukraine can develop in accordance with the conception of sustainable development successfully enough, the third is the way of rapprochement with Russian Federation (13,8%).

Keywords: ecological-economic development, the European Union, eurointegration, ecological-economic problems, policy of sustainable development, indexes of sustainable development, indicators of sustainable development.

3. Makogin, Z.Y. Development of Ukrainian-Chinese economic relation from the strategic partnership position. – 301 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – October 18, 2011.

The research is devoted to theoretical and practical aspects of strategic partnership relations development between Ukraine and China under the influence of globalization processes. Based on the analysis of the criterion approach to strategic partnership the place of People's Republic of China in the foreign policy of Ukraine has been determined. Basic tendencies and problems in trade, economic and investment collaboration of two countries have been outlined, the most competitive domestic commodities at the Chinese market have been defined.

Practically by all parameters, with the exception of linguistic and cultural features, Ukrainian-Chinese relations are appropriate to the level of strategic partnership. Historical factors were both instrumental – China has never encroached on territorial integrity of Ukraine, and geopolitical – two countries share general views on key problems of international policy. In addition, the economies of the countries are complementary. The most complementary commodities in Ukrainian-Chinese trade relations are: ores, slag and ash; iron and steel; railway, tramway engines, rolling stock equipment; animal, vegetable fats and oils, cleavage products, and their dynamics during the last years has varied from sharp growth to fall, what is connected with the increase of production in China.

In accordance with the regressive analysis the conclusion on production capacities improvement in Ukraine in the case of legal receipt of commodities from China to the domestic market has been made, that is explained by low price for products, which are afterwards used by domestic enterprises in a production process. At the same time, the author has proved that the illegal

Chinese import is the cause dejection of national commodity producer of the textile industry.

According to the results of cluster analysis, the Odessa region is the most attractive areas for collaboration with China, the considerable amount of import of cheap Chinese commodities preceded it, in particular through the special economic area of "Reni". Spheres in which most capital investments are carried out by the Chinese businessmen are: industry, wholesale and mediation in wholesale.

The complex of stimulant measures in order to encourage Chinese resources, which are directed on long-term capital investments in domestic economy, is offered. The substantial in-flow of the Chinese investments in the real sector of the Ukrainian economy and implementation of large infrastructural and power projects is the major task at present. Investment collaboration remains the key pre-condition for high-qualitative and quantitative improvement of bilateral barter structure, that is able to increase the level of country's development in the conditions of the crisis phenomena.

The increase of foreign trade volumes between countries is to be expected in the future, which is caused by country-partner's export rise and requirement in the domestic sources of raw material. Besides raw material products, the commodities of metallurgical, chemical, woodworking industry will be of great demand at the Chinese market. Due to favorable geographical location, Ukraine can be useful in transport services, which is conditioned by growing possibilities in this sphere. In the nearest perspective technological equipment for modernization of leading industries of domestic economy, such as: machinery, nuclear reactors, boilers; electrical, electronic equipment will be delivered from China.

The thesis contains recommendations for improvement of bilateral relations development and mechanisms of Chinese capital involvement, the prognostic estimation of structure and trade volumes between Ukraine and China. According to the author, in order to gain more effective functioning of collaboration it is necessary to strengthen the status of "strategic partnership" by means of frequent political summit dialogues.

Keywords: strategic partnership, export, import, value of external trade, bilateral relations, the complementarity index, illegal Chinese import.

4. Markovska, H.V. Institutional mechanisms of regulation of international labour migration in EU member states. – 329 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – February 21, 2012.

The thesis enlightens the theoretical fundamentals and development of institutional mechanisms of regulation of international labour migration in EU member states. The thesis provides insight into the theoretical foundations of development and implementation of institutional mechanisms to regulate

international migration. Author considered the institutional levels of migration in the EU and proposed the division of national migration policies of member states in relation to internal migration flows of EU and migrants from third countries.

The question of international migration is extraordinarily important for the countries of the European Union. The statistical indexes of international migration are utilized not only for monitoring and harmonization of immigration policy but also for an analysis and making a decision in other spheres of public life. Actuality of research of this problem is predefined by negative tendencies which are observed in the recreation of population both in EU, in Ukraine and in the world. In many countries of EU an increase of immigrants became the basic factor of change of quantity of population.

Particular attention is paid to the peculiarities of migration processes in the EU member states. Author outlined the factors on which depends the degree of migration attractiveness of EU member states and proved their impact on the economy, predicted population growth and migration in EU member states, taking into account the impact of socio-economic factors.

Research pay attention to the state of EU member states migration climate for the period 2000–2010. Author carried out an integrated assessment of migration climate on the basis of individual indicators of socio-economic conditions in the countries, conducted a standardized system of indicators and defined ranking of the member states on the value of the integral indicator of migration climate.

Author analyzed the migration trend growth models of the member states and defined the reliability of migration flows and different types of trends specific to the population of EU member countries.

The mechanisms regulating migration flows and migration policies defined features of the EU member states, as management of migration flows includes a multilevel system of mechanisms that determine the overall direction of EU migration policy and its relationship to all stages of regulation. Systematized as the main instruments for regulating migration processes in the framework of national migration policies, both within the EU common migration policy. Priority directions in the implementation of migration policy to ensure the effective development of the country.

Subsequent realization of course on integration to Europe needs foremost close collaboration in the field of migratory policy between Ukraine and EU. Ukraine actively co-operates with EU in the field of fight against illegal migration, readmission, against the organized crime and terrorism, carries out active reformation of boundary management, migratory visa policy and proper legal base. Today indisputable is that neighbourhood with EU will help Ukraine to establish principles of public immigration policy and to perfect a management migratory processes, in accordance with modern world and European standards in industry of human rights, taking into account national interests, realities of socio-economic, political, geographical position of the

state, migratory and demographic situation in it, to perfect a management migratory processes, provide integration of immigrants.

It should be noted that Ukraine must understand and take into account tendencies which are observed in the countries of EU. Direct neighbourhood of EU gave new possibilities our state in the field of development and improvement of control the system, control migratory processes, and at the same time create new limitations for motion of Ukrainian immigrants. Depending foremost upon internal labour resources, Commission acknowledges the necessity of economic immigration. In the future in EU, probably, more effective and more concerted system of procedures and criteria will be accepted, that will enable, not opening scopes for foreign labour force, to attract the immigrants of necessary for Europe qualification exceptionally. And the same to open markets for legal Ukrainian immigrants.

Keywords: international migration, migration policies, institutional mechanisms for regulation of migration, migration climate, index migration attractiveness.

5. Hnatyshyn, M.A. Ecological economic consequences of global trade liberalization for developing countries. – 208 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – April 17, 2012.

The dissertation is devoted to the research of causal ecological-economic links between trade and the environment. The issue of preserving the sustainability of ecological-economic systems in the conditions of trade liberalization is considered. The ecological-economic consequences of world trade liberalization for developing countries are determined and on the basis of the analysis of theoretical and methodological principles as well as peculiarities of international trade influence on the environment the means and instruments of environmentally safe world trade liberalization are developed and grounded.

The classification of scientific approaches to the international trade impact on environment has been performed. The theories are divided into three groups – optimistic, pessimistic and neutral. Having conducted the analysis of theories that consider the impact of trade liberalization on the environment, the following regularity has been revealed: openness has mostly positive effect on real income per capita, output and consumption, which in turn affects the level of contamination; when income is permanent, the ecological-economic consequences of international trade liberalization can be explained by a number of hypotheses that can be applied depending on other conditions.

The environmental effects of trade liberalization for the exporting and importing countries of "dirty" goods are considered. The effects of trade liberalization on the environment of a country depend on whether contamination occurs in the process of production or consumption of goods.

The research of the impact of world trade liberalization on emissions of carbon dioxide in developing countries is done. The model takes into account technological, structural, regulatory, scale effects and the scope of the foreign trade of the country. Based on the results of regression analysis of the model of the impact of trade liberalization on emissions, conclusions are made about the prospects for environmentally safe trade liberalization in developing countries. According to the research, all effects except the regulatory effect contribute to the growth of CO₂ emissions. Based on these results, legal regulation is recommended as a possible means of emissions reduction in developing countries.

The contemporary state of environmentally safe international trade liberalization in developed and developing countries is analyzed and the prospects of environmentally safe world trade liberalization are given. They include two areas: effective implementation of trade measures or actions that have an indirect effect on trade flows to ensure environmental protection; environmentally conscious approach to trade liberalization.

The main prospects and ways to harmonize the spheres of trade and environment in developing countries are determined. Developing countries should not resort to instant and complete foreign trade liberalization. At first they need to identify threats, difficulties and potential gains from trade liberalization; to take active part in trade liberalization negotiations in order not to lose benefits in the areas in which the country has comparative advantage; to conduct an environmental assessment of trade agreements before signing them and to conclude additional environmental agreements if necessary. Such environmentally responsible international integration must be combined with economy restructuring, environmental protection system reform, formation of citizens' environmental awareness.

Countries are recommended to ensure environmental safety of trade jointly, to apply a comprehensive solution of trade-related environmental economic issues within the WTO and other competent international organizations in order to avoid economic losses.

The structure of Ukraine's foreign trade is analyzed from ecological-economic point of view and the institutional tools that could contribute to achieving environmentally sound structure of Ukraine's foreign trade are considered.

Keywords: world trade liberalization, international trade, foreign trade, sustainable development, exporting country, importing country, environmental economic consequences, environmentally safe trade, developing countries.

6. Khodyko, D.I. International trading in greenhouse gases emission rights. – 251 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – June 5, 2012.

The contemporary state and dynamics of global greenhouse gases emission rights market formation is considered in the context of international sustainable development policy. Emission rights are conceptualized as an institutionally determined production factor in a national economy and, on the other hand, as an intangible asset with an inherent utility for economic agents. The proposed theoretic approach recognizes the mutual influence of political and technological factors of emission rights demand and supply in both qualitative and quantitative dimensions.

The contemporary global emission market consists of fragmented trading schemes with the domination of supply, contributing to reduction of market value and economic efficiency. This condition is considerably determined by demand leaders', most notably the EU countries', policy measures based on environmental economic aims of emissions leakage avoidance and of induced technological change in energy system and industries. Generally, while influencing the international emission rights demand bidirectionally within the isolated EU market, this strategy withholds the demand on the global scale, shifting it towards technologically disadvantaged countries, primarily those less efficient in respect of material resources utilization.

An assessment of potential threats and perspectives is made for competitive status of Ukrainian economy in the environment of stringent international climate policy. The related competitive risks are assessed quantitatively for the national economy as a whole and for a set of Ukrainian industries. A forecast is made regarding the general architecture of an internationally negotiated scheme for compensation of economic greenhouse gases emission control instruments' impact on competitiveness. An improvement of methodological approaches to competitive impact assessment of economic emission control instruments is offered in the paper. Particularly, a distinction of short- and long-term analytical dimensions is introduced, with application of specific methods for the according time ranges. A long term scenario analysis of sectoral cost structure impacts on iron and steel industry and power generation is conducted, including the possibilities for international climate policy-related border tax adjustment schemes. For a short term, a model of industry-level market allocation of energy-related carbon dioxide emission rights is built, including a set of sectoral cost and factor productivity indicators, estimated using econometric methods.

Based on the model analysis, the conclusion is made on the possibility of perverse incentives for short-term reductions in heat and electricity generation sectors. These perverse incentives may be caused by low energy efficiency in the sectors, which threatens their successful social functioning and undermines political confidence in the economic emission control schemes. Accordingly, the

liberal approach to greenhouse gases emission regulations may not be capable of providing the industry-level rights allocation equally feasible under economic, social and environmental criteria. Avoidance of negative consequences of unstable energy productivity necessitates application of economically suboptimal allocations, which, in turn, constitutes the case for a set of market regulation measures. Arguably, a transition period may be considered in the implementation of national economic schemes for greenhouse gases emission control, with the necessary application of administrative measures conceptually borrowed from the existing international regulatory experience.

Keywords: climate change, competitiveness of economy, demand and supply, emission trading, emission rights, EU ETS, factor productivity, institutional theory, Kyoto protocol, sustainable development.

7. Krutylko, O. Foreign direct investment in the economies of Central and Eastern Europe in terms of European integration. – 207 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – June 5, 2012.

The thesis enlightens the methodological framework and theoretical basis of foreign direct investment. Author analyzed the interdependence and mutual influence of globalization, integration and liberalization on foreign direct investment as the global economic system and in the context of individual countries and regions. The object of study is the foreign direct investment in terms of European integration. The subject of the thesis is the organizational and economic mechanism of bringing in of foreign direct investments in CEE countries in the context of globalization and European integration.

Author summarizes and critically comprehends the impact of globalization and economic integration on foreign direct investment, the place of CEE countries in the international capital market before and after EU accession, the content and structure of foreign direct investment in CEE countries, the system of factors that affect the investment attractiveness of these countries before and after their accession to the EU. Particular attention is paid to the main stages of foreign direct investment and the reasonable influence of foreign direct investment on transformation of economies of the CEE-7 in terms of European integration. Author outlined the depth of integration of CEE countries and EU-15 in foreign direct investment, formulated and solved a number of econometric (correlation-regression) models of determination of influence of factors of economic transformation on the efficiency of bringing in of foreign direct investment.

Author analyzes the impact of EU enlargement on investment in the state of European integration. The analysis is based on the method of calculating the total and individual investment ties between the countries of CEE and EU-15. On the ground of this analysis, it was ascertained that after the accession of CEE countries to the EU, the investment ties between countries have not

strengthen, but rather weakened. It gives considerable cause for the doubt about the validity of allegations of strengthening the investment integration of the EU after its significant enlargement.

Research pay attention to the determination of priorities based on the experience of CEE countries and organizational and economic mechanisms of bringing in of foreign direct investments to the economy of Ukraine. Author carried out the effective organizational and economic mechanism of bringing in of foreign direct investment in CEE countries based on an innovative strategy of foreign direct investing and aspiration of foreign capital in infrastructure development through the mechanism of state-private partnership.

Keywords: foreign direct investment, investment climate, the mechanisms of foreign direct investment, investment relations in the system of the EU.

8. Zhenchak, O.V. Formation of pension funds in Central and Eastern Europe. – 254 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – September 25, 2012.

The thesis analyzes the formation of pension funds in Central and Eastern Europe (CEE). Methodological approaches to the formation of pension funds in CEE countries have been structured, theoretical concepts of pension schemes and their development have been summarized, the classification of pension schemes by different criteria has been modelled, and current trends in the development of pension schemes in Europe have been outlined. The nature of the impact of demographic and economic factors on the formation of pension funds in CEE countries has been identified.

Based on the observed trends of pension plans in CEE countries and on analyses thereof, the classification of pension schemes on different grounds has been improved. In particular, the existence of single-level pension schemes consisting of one compulsory level which usually belongs to the pay-as-you-go pension scheme (non-capitalized) and multi-level pension schemes consisting of multiple layers formed by the accumulation (capitalized) and pay-as-you-go pension schemes which can be recognized as both mandatory and voluntary, has been justified.

Based on the data envelopment analysis (DEA) aimed at the comparison of the efficiency of using resources attracted by pension schemes in CEE countries, the priorities of pension reform transformation in Ukraine have been determined. Considering the European integration course of Ukraine and the need to reform the national pension scheme, the thesis determines the similarity of individual countries with respect to demographic characteristics and levels of economic development based on the cluster analyses. By means of the SWOT-analysis, the strengths and weaknesses, as well as opportunities and threats of the new pension scheme in Ukraine have been defined.

The principles of an organizational and economic mechanism of interaction between the financial systems of public and private pension funds have been grounded. The effects of pension schemes on the main macroeconomic indicators in CEE countries have been determined using mathematical-statistical analysis methods. The ways to adapt the experience of CEE countries in the formation of pension funds have been substantiated and proposals for the selection of the optimal model of pension provision in Ukraine in the context of integration to the EU have been developed.

Keywords: pension fund, pension scheme, pension reform, non-state pension provision, countries of Central and Eastern Europe.

9. Pyatkovska, O.R. Mechanisms of regulation of international labor migration in Ukraine. – 309 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – October 30, 2012.

The thesis deals with the comprehensive research of ways of improvement mechanisms of regulation of international labor migration (hereafter – ILM) in Ukraine considering structural changes caused by integration of Ukraine into the world migration processes and global labor market.

The author develops her own definition of the concept «Regulation of international labor migration» and classification of types of ILM as a separate category. The migration research methods, theoretical and methodological approaches of migration measurement, ways of estimation of main economic impact of ILM, especially on labor market, productivity, human capital formation and economic development of sending and receiving countries are generalized, and the evolution of economic theories, determining main factors of ILO is analyzed.

The comprehensive analyses of migration flows to and from Ukraine, conducted on the bases of official statistics data and selected data of sociological researches, enabled to trace labor migration peculiarities and distinguish labor migration trends in Ukraine. The sociological polling was conducted in Lviv, which made it possible to determine main factors and peculiarities of potential labor migration. A pilot research study was conducted to observe motives which may encourage labor migrants to return and start small business in Ukraine. The results of both researches are considered in the development of recommendations.

The impact analyses and regression relationship between migration stock and selected economic parameters in Ukraine show positive impact of immigration and negative impact of emigration on GDP and controversial impact on unemployment rate. The observed strong relationship between migrants' remittances and inflation rate can be partly explained by remittances' stimulation of consumption of imported goods and negative impact on trade balance. DEA analysis proved ineffective usage of migrants' remittances for

GDP development. The conducted estimates also show that labor emigration does not provide innovation development of Ukraine, though it promotes the increase in the number of people with higher education, which further provokes economic imbalance of qualifications on the domestic labor market and leads to wages decrease of qualified workers.

The effectiveness of benefiting Ukrainian Diaspora Networks to increase the economic development impact on Ukraine is analyzed and the model of strategy of cooperation with Ukrainian Diaspora is elaborated on the bases of studied experience of China, India, Philippines, Albania, Columbia, Ethiopia, Mexico, Egypt, Israel, Turkey. The critical analyses of existing social, economic, institutional and legal mechanisms of regulation of labor migration in Ukraine are conducted.

The results of the dissertation work made it possible to develop propositions of the improvement of social, economic, institutional and legal mechanisms of regulation of labor migration in Ukraine and increase the economic development impact of Ukrainian Diaspora Networks on Ukraine in the process of its integration into the global labor market.

Keywords: international labor migration, mechanisms of regulation of labor migration, return migration, economic effect, Diaspora network, global labor market.

10. Chekh, M.M. Domestic market development of Ukraine under globalization. – 241 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – October 30, 2012.

The dissertation investigates theoretical and practical aspects, structural and functional factors of the domestic market development of Ukraine. Applied issues of demand-led policy impact on economic growth, balance-of- payments and inflation are analysed. Proposals for a limited import-substitution strategy are justified, with focus on sectoral priorities in domestic market development.

Comparative analysis of international experience in supporting competitive strategy of economic development (export-led or demand-led growth) confirms the possibility of a successful combination of export growth policy with the expansion of the domestic market. Export-led growth model does not exclude the development of the domestic market, especially in the case of export earnings increase investment, which promotes long-term economic growth, and on this basis - the expansion of the domestic market and private consumption. In the economy with a large domestic market the mutual interaction between domestic and foreign trade sectors is likely to be observed. In this case, the balance of payments equilibrium is to be maintained in the fashion of the automatic adjustment, but it is not a must.

The impact of demand-led policies for the balance of payments equilibrium in terms of different approaches and theoretical models is considered, which

allowed determination the list of macroeconomic tools of domestic demand stimulation in an open economy: wages, money supply, exchange rate, budget revenues and expenditures, consumer loans and interest rate. The theoretical interpretation of the impact of various controversial demand instruments is provided and the solution on extended Mankiw-Summers model is obtained.

On the basis of structural statistical model, empirical analysis of the demand-led policy instruments is performed by alternative statistical methods, as the two-stage least-squares (2SLS), autoregressive (VAR/VEC), and the Kalman filter. Main results are as followed: 1) asymmetrical effect of sectoral output of tradable and nontradable goods on the balance-of-payment, investment and consumption components of domestic demand are identified with a lack of two-way causality between tradable and nontradable sectors; 2) feasibility of demand policy mix of exchange rate appreciation combined with fiscal discipline and income policies is highlighted, as the instrumental tool of achieving non-inflationary intend and external equilibrium.

The beneficial interaction of demand policies and output could be achieved by relevant macroeconomic policies and administrative regulation measures. Causality perceived to be mutual, because macroeconomic performance tools can be adjusted by the institutional factors.

All said, in Ukraine can not be a sharp departure from the model of export-oriented development, but the question arises in the change of export structure in favor of manufactured export with high value added. Therefore, domestic demand policy is viable if accompanied by gradual import substitution (with focus on sectoral priorities) and development of the technological sector. Otherwise there is a possibiity of the balance of payments crisis.

Keywords: domestic market, effective demand, consumption, investment, balance-of-payments, import substitution, income equilibrium, currency strengthening, fiscal discipline.

11. Tustanivskyy, B.O. Foreign trade relations between the European Union and the USA. - 254 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – December 18, 2012.

Theoretical and methodological basis of trade relations between the USA and the EU is investigated in the dissertation. Their nature and characteristics from the standpoint of economic theory and the relationship of the geopolitical and cultural aspects are also determined.

Structural and dynamic analysis of trade between the USA and the EU of basic conditions for its implementation and regulation through fiscal and financial instruments is done. Several conclusions about the deterioration of macroeconomic and competitive position of the USA and the EU on the world market have been made.

The necessity of deepening transatlantic integration and its impact on global trade system influence the potential effects of increased liberalization of tariff and non-tariff regulation are reflected of synergies arising from foreign relations.

Keywords: foreign trade, foreign relations, foreign intra-industry trade, comparative competitive advantage, absolute competitive advantage, openness of the economy, fiscal policy, transatlantic economy, free trade area, synergetic effect.

12. Markovskyy, I. Impact of integration on the formation of a joint innovation strategy of EU member states. – 249 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – December 18, 2012.

The thesis enlightens the interdependence between the process of European integration and joint innovation strategy of EU member states on the basis of summarizing the theoretical, methodological and practical bases of formation and development of a common EU innovation strategy, organization and evaluation of the financial mechanism of innovative development of the national economies of member states.

In modern conditions, integration processes have changed the economic order in the world, identifying new prospects and opportunities for the countries - members of European integration associations. The European Union (EU) passed all stages of integration from free trade to full economic integration - the highest form of regional integration associations. The integration processes allowed to join 27 European countries into a single economic and scientific-technological system to hold at the supranational level common policy in various spheres of public life, including the sphere of innovations. Author summarizes and critically comprehends the features of innovative development of EU member states before and after the EU accession.

Particular attention is paid to the main approaches of formation of innovation strategy of the national economy and the organizational-economic mechanism of joint innovation strategy of the EU member states. Author outlined the main innovative strategies of innovation policy and the key strategic decisions to be taken for the economic development. EU member states have adopted national strategies and more specific innovative programs, which in many cases already contain most or many items of EU joint innovation strategy.

Author also analyzed the main factors shaping innovation cooperation of Ukraine with the EU member states, which allowed reasonably determine the priorities of the innovation policy on the basis of national innovation strategy. It should be noted that the prospects for innovative development of Ukraine dependent on the results of the integration priorities of the international strategy of economic relations between Ukraine and cooperation with the EU member states. The results of the dissertation work made it possible to develop propositions of the improvement of innovation climate in Ukraine, institutional and legal mechanisms of innovative strategy and increase the economic development of the country in general.

Keywords: joint innovation strategy, innovation policy, European integration, innovative development of national economies, innovation, organizational and financial mechanism.

13. Prostebi, L.I. Cyclicity of world economy development under conditions of financial globalization. – 181 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – January 22, 2013.

The thesis is dedicated to the research of theoretical and practical aspects of emergence of economic cycles, the analysis of financial globalization influence upon international economic fluctuations expansion, working out of approaches to formation of anti-cyclic policy at national level.

The author makes theoretical generalization and offers new solution of the scientific problem concerning the ways and mechanisms of international spread of economic cycles and prevention of negative consequences of economic fluctuations in developing countries and transitional economies.

The work examines the theory of evolution of emergence of economic cycles'; defines mechanisms of global expansion of economic cycles'; characterizes approaches to the management of economic cycles' at national and international levels.

Peculiarities of modern development of international financial markets are considered in the work. The author defines the reasons of global financial markets' sensitivity to external shocks, characterizes financial mechanisms of global expansion of economic crises and defines interrelations between financial shocks in economy and emergence of economic recessions.

Theoretical global expansion model of economic fluctuations via the world financial system with process stages and its peculiarities for developed and developing countries was worked out.

Foreign trade and financial relations of Ukraine and major factors of 2008 crisis are analyzed in the work. It consists in economic-mathematical model of GDP dependence on export\import balance of goods, direct and portfolio investments, inflation index, researchers' amount and scientific-technical works volume in GDP allowing to forecast GDP change in perspective. The author states content of financial-economic and organizational-regulation actions making out national anti-cyclic policy of Ukraine and explores risks and possibilities for Ukraine under the conditions of modern world economic crisis.

Keywords: economic cycles, financial globalization, international movement of capital, financial crises, anti-cyclic policy.

14. Volyanska, M.I. Institutional Mechanisms of Regulation of Banking Crises in Central and Eastern Europe countries. - 213 p.

The dissertation for the scientific degree of Candidate of Sciences (Economics) in speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – February 26, 2013.

The thesis is devoted to the analysis of institutional mechanisms of regulation of banking crises in Central and Eastern Europe (CEE).

In the chapter one of the thesis – “Theoretical and methodological basis of institutional mechanisms of regulation of banking crises”, we described the evolution of approaches and revealed the essence of the concept of the banking crisis, the institutions and the institutional mechanisms of regulation of banking crises, improved classification of banking crises and analyzed the main institutional mechanisms of regulation of banking crises that have been applied in world practice in the period of 1970–2008. We divided the major institutional mechanisms of regulation of banking crises into two groups: the institutional mechanisms of containment of banking crises and institutional mechanisms of resolution of banking crises.

In the chapter two of the thesis – “The banking crisis in Central and Eastern Europe. The channels of contagion of banking crises” – we analyzed the banking crises that occurred in CEE in the period of 1990–2011. Using the methodological approaches and time series statistics we made a detailed analysis of the spread of banking crises to neighboring countries in the period of since the early 1990s and to the end of 2008. We also defined the major channels of contagion of banking crises, which are monetary and credit relations and international trade.

In the chapter three of the thesis – “Mechanisms of regulation of banking crises in the Central and Eastern Europe countries” – we analyzed the basic institutional mechanisms of containment and regulation of banking crises that have been applied by CEE countries. Using the methods of mathematical and statistical analysis, we calculated the index of efficiency of policy regulation of

banking crises and investigated the relationship between the use of public financial resources and the efficiency of banking crises regulation in CEE. We have determined that the use of more government financial resources is not conducive to rapid and efficient regulation of the banking crisis. We tested and evaluated the influence of independence of central banks on the efficiency of regulation of banking crises in CEE. We determined that the high index of central bank independence does not guarantee effective regulation of the banking crisis.

In the chapter three of the thesis – “Choice of the optimal model of regulation of the banking crisis in Ukraine” – as an example of proper regulatory policies of banking crises we considered institutional mechanisms of regulation of banking crises which was applied by the Republic of Poland in the crisis of 2008–2009. We analyzed the introduction of the “Trust package” and the “Plan for the stability and development” by the National Bank of Poland. In the last paragraph of the chapter we analyzed the policy of the National Bank of Ukraine directed to fight banking crisis of 2008–2009. We considered decisions and measures that were taken by the National Bank of Ukraine to control the crisis. We developed recommendations for recovery and stability of the domestic banking system.

Keywords: banking crisis, institutional mechanisms of banking crises containment and regulation, channels of contagion of banking crises, index of efficiency of policy regulation of banking crises, the Central and Eastern Europe countries.